

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
za pol leta 1 „ 60 „
za četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofljsk.
postopju (Bischofshof.)
Doležniki tisk. društva
dobivajo list brez pose-
bne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Ne plašimo se, upajmo vse dobro!

Prihodnost je skrivna knjiga; vsi ljudje ra-
dovedni v njo gledajo; ali brati v njej nihče ne
more, kakor edini vsevedoči Bog; človek zamore
le ugibati in sklepati kakor iz sejatve na žetev,
iz semena na plod, iz cveta na sad. To pa dela
človek takrat najbolj pogosto, kedar je nezado-
voljen. Britki spomini na pretekle dni, nestrpljiva
sedanjost ga zavrača na prihodnost, tolaži se z
upanjem, da bo kedaj vendar le boljše; in prav
ima; brez upanja nam ni živeti. Vzemimo ljudem
upanje, vsi bodo otrpili; poberimo upanje in vse
umetnosti, vse kreposti bodo umirale; zakaj bi tr-
govce blago ladji zaupal in njo poslal po morju
v daljne kraje, če pa nebi upanja imel na bogati
dobiček? Zakaj bi neki sejal kmet brez upanja
veselo žeti? Sploh upanje nam je potrebno, brez
njega ni živeti; upanje tolaži nesrečne, krepi sla-
botne, budi lenobne, dela pogumne. In taka se
godi tudi „Slov. Gospodarju“; brez upanja na
boljšo bodočnost neče in ne more začeti novega
leta! —

Preteklo leto bilo je sploh za kmeta slabo;
dela in skrbi in trpljenja imel je po navadi veliko,
ali pridelal je nenavadno malo; zlasti posestniki vi-
nogradov bili so nesrečni. Radi bodemo pozabli
l. 1876. posebno, če bo l. 1877. boljše, kar smemo
vsaj nekoliko zanesljivo upati; zimine so povsod
lepe, vinska trta je dobro dozorela, nesreča se še
nikder ne kaže. Ali ne pozabimo, da ni tisti kaj,
kateri orje, seje, sadi, ampak tisti, ki rasti daje
— Bog!

Slovenci se borimo za pravice svojega jezika,
svoje narodnosti; napredovati hočemo Nemcem,
Italijanom, Angležem jednako na — narodni pod-
lagi; mi zahtevamo slovenski poduk, slovensko
uradovanje na slovenski zemlji; mi tirjamo, da se
naša mlajina ne izneveruje svojej narodnosti, am-
pak tej v čast in podporo izreja. Do sedaj še
tega nismo dosegli tako, kakor bi želeli; toda
potreba, ove reči glasno in jasno ter postavno tir-
jati, ta potreba se med našim ljudstvom, hvala

Bogu in pa požrtvovalnim slovenskim domoljubom,
spoznava čedalje bolj. Dokaz temu so lanske
volitve v Mariboru, potem v Goriškem in v tržaški
okolici, kder so Slovenci več ali manje sijajno
zmagali. To nas navdaja z veselim upanjem, da
bodemo letos pri volitvah za deželne zборе tudi
drugod zmagali. Upati zamoremo to tem bolj,
ker je nesrečni razpor med Staro- in Mladoslovenci
lani prenehal. Zamogli bodemo tedaj složno po-
stopati; to pa je prva stopinja do — zmage. Oj
Slovenci predragi, ne pozabimo tega: sloga jači,
nesloga tlači!

Za Avstrijo bo novo leto neizmerno važen, od-
ločilen čas; treba bo se odločiti ali bodo Magjari
in ustavoverni Nemci (dualizem) še dalej gospo-
darili, ali pa pride do zaželjenega porazuma in
sprave med vsemi deželami in narodi cesarstva.
Celih 10 let bili so ustavoverci in Magjari složni,
toda lani so se zavoljo delanja bankovcev sprli.
Mogoče je, da se še jadenkrat pogodijo, toda dolgo
ne bodo gospodarili; njihovo gospodarstvo je za
Avstrijo predrago in kakor vse kaže malo srečno;
ustavoverci so državne stroške napeli do 405 mi-
lijonov, Magjari pa do blizu 300 milijonov; 700
milijonov na leto je presilno in sila kola lomi in
zato upamo Slovani, da se bodo naši politični
nasprotniki zdelali — sami. Sicer pa se Slovenci
avstrijski od lani manj brigamo za Magjare in
ustavake. Naša pozornost se je obrnola proti jugu,
kder se naši nesrečni jugoslovanski bratje v div-
jem klanju bijejo zoper turško trinoštvo. Zemlja
je popila neizmerno veliko krvi, ogenj in meč sta
divjala strašno; koliko vstašev trohni v Bosniji,
Hercegovini in Bolgariji, tega ne vemo; Črnogor-
cev je palo blizu 10.000, Srbov više 30.000, Bol-
garov ubitih je več, kakor 60.000, ali turška sila
se ni zlomila, ker so jo evropski in Slavjanom
sovražni ministri najbolj pa kramarski Angleži
podpirali ter Rusiji zabranili kristijanom iti na
pomoč. Toda kar se ni posrečilo lani, to se bo
dognalo letos in če ne letos pa drugo leto. Turške
sile bode enkrat konec, naši jugoslovanski bratje
bodo otresli turški jarem in si priborili za človeka

spodobno življenje in svobodo. To nam tako smo prepričani.

Jednaki občutki britke žalosti in veselega upanja navdajajo nas tudi, kadar zmislimo našo duhovno mater — na sveto katoliško Cerkvo. Ona, ki nadaljuje delo in poslanstvo Sina božjega, največja dobrotnica človeškega rodu, najpotrebniša naprava za večno zveličanje ljudi, trpi preganjanje ne samo od strani nevernih paganov na Kitajskem in Japonskem, ampak celo od omikanih Evropeev, krivoverceev in od lastnih nevernih katoliških otrok. To je žalostno! Vendar sv. Cerkva vse to prenaša in trpi po zgledu svojega Gospoda in z božjo pomočjo zmaga. Vkljub vsem oviram napreduje katoliška vera na celcm svetu, vedno novih udov, prijateljev in zagovornikov dobiva povsod sv. Cerkve. To nas veseli, to nas tolaži in z svetim pogumom navdaja vojskovati se in potegovati povsod za resnico in pravico, za čast božjo in za častni in večni blagor ljudi. Kristijan, ki v Boga zaupa, zamore napadan a ne premagan biti; dobro vé, da ni nikder brez Boga, brez pomoči, brez tolažbe in podpore božje. Dakle ne plašimo se v novem letu, upajmo od Boga vse dobro!

Cerkvene zadeve.

Sv. Oče Pij IX. bodo letos 3. junija obhajali 50letnico svojega posvečevanja za škofa; bodo tedaj ne samo zlatomešnik, ampak tudi zlatoškof.

40urno moljenje presvetega Rešnjega Telesa se je božične praznike opravljalo v franciškanski cerkvi v Mariboru. Od 5. ure zgodaj do 7. zvečer so brezštevilni verniki v cerkvi molili in prepevali; pred altarjem, kder je bil Bog pod skrivnostno podobo navzoč, je vedno klečal jeden č. oo. franciškanov, nekoliko za njim pa belo oblečene device. Vsaki den se je pridgalo 2krat nemški in 3krat slovenski. Razun 3 franciškanov so pridgali č. gg. kanonika Kosar in Modrinjak, podravnatelj Kovačič in špiritual Ogradi. Konečni govor so nemški imeli milostljivi knezoškof sami!

Otrok samomorivec. Nek 10leten fantič je v Gradeu šel iz šole in sošolcem pravil, da se bo sam umoril. Šegavci so se mu smejali; to je fantiča še bolj razdražilo; začne bežati proti mlinski strugi, skoči v vodo in takoj zgine v valovih. Bržčas je dečkov oče premalo rabil leskovo mast, kajti ta bi mu gotovo bila pomagala k večjemu veselju do življenja!

Bolenišnici za bolene duhovnike, katera se pripravlja v Meranu na Tirolskem so svitli cesar poslali 500 fl. in dovolili, da sme cesarjevič nadvojvoda Rudolf sprejeti pokroviteljstvo blage ove naprave. Tudi naš milostljivi knezoškof so bolenišnici darovali 100 fl.

Menihi in nune v državnem zboru pri večini liberalnih poslancev nimajo veliko prijateljev pač pa nasprotnikov, ki jim plačo jemljejo, katero so

jim avstrijski prejšnji in tudi sedanji svitli cesar iz državne blagajnice dovolili. Tako je cesar Franc I. l. 1826 dovolil č. oo. Lignorijanom v Mauternu na G. Štajerskem 2556 fl., karmelitarcam v Pragi l. 1797 in pozneje večkrat 3255 fl., potem sedanji cesar l. 1857. misijonarjem na sv. gori pri Pržibramu na Českem 1260 fl. Vse te doneske so poslanci zbrisali, minister Stremajer pa je dodjal čuden nasvet, naj redovniki vse dohodke tako zgubivši pri sodnji tožijo, če jim ni prav. Za božjo voljo, koga naj tožijo, kde in s čim? Pri liberalcih ne drži nič — še vladarjeva pisma in zaukazi ne!

Krščanska ljubezen in poštenost pri nekaterih advokatih je res čudno velika in posebna. Na Dunaju je nek advokat zaračunal 10 % ali 1000 fl. za to, da je nekomu pomagal do posojila 10.000 fl. Dunajska zbornica advokatov reč sedaj preiskuje, ker njej je nekdo advokata ovadil ali zatožil. V Mariboru se govori o nekem advokatu, da je sprejel tožbo zarad dolžnih 5 fl. dolg res iztirjal ter si za svoj trud zaračunal nič več kakor — 60 fl. Dolžnik pa je bil prisiljen posestvice prodati!

Gospodarske stvari.

Popis slabega hleva ali štale.

Pogosto hvala in priporočba dobrega hleva menje zda, kakor pa graja in odsvetovanje slabega hleva za konje, krave, prešice itd. Vsak človek, ki ima količkaj pojma o pametni živinoreji, se bo prestrašil. Da pa na tak zgled slabega hleva naletimo, nam ni treba iti med kake hribovce, ne tega ni potreba; najdeš ga celo lahko in pogosto tudi pri marsikaterih „štimanih“ kmetih, ponosnih tržanih in mestjanih ali „purgarjih“. Pred vsem ti je treba močne gorjače ali palice, zakaj? No, zato, da se na njo opreš in gnojnico srečno preskočiš. Sedaj smo pred dvermi hleva; dveri se nam odprejo, ali Bog pomaga, vunkaj iz hleva nam v lice in nos puhne nestrpljivi duh salmijaka, gnjileca, amonijaka tako, da je človek koj objokan v očesih. Ako sedaj namisliš črez prag stopiti, storiš najboljšo, če si brž hlače do kolena podvihaš, sicer si jih grdo onesnažiš. Prvi pogled na živino ti kaže, da je vsa črna. Hlapec ali dekla ti morebiti še razlaga ter pravi: ta krava je belka, ona tam v kotu sivka, ta pred nama stoječa je pšenične barve itd., ali vere ti manjka, ti bi na svojo dobro vest prisegel, da je vsa živina črna. Vsa je črno pobarvana od same nesnage, gnojnice, in živinskega blata. Oko se ozira po čedniku (štriglu), ali zastonj ga išeš, ko bi si tudi očali na nos nataknil. Kde pa je metla! Miši in podgane so jo že davno zasekale in si iz nje gnezda naredile. Kaj pa na stropu vidiš? Toliko pajčevine, da bi lahko celo tele obviselo, a ne samo pajek. Takošen je zgled slabega hleva. Človek, kateri še kaj zdravih misli o živinoreji zmore, je